

ΦΥΛΛΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ 5

Το κείμενο είναι απόσπασμα από τα «Μετρημένα καρύδια», κείμενο που περιέχεται στο βιβλίο του Γιώργου Ιωάννου *Εφήβων και μη*, Εκδ. Κέδρος, Αθήνα 1982. Αναφέρεται στο πιεστικό καθημερινό πρόγραμμα ενός εφήβου που έχει σαν αποτέλεσμα τη φόρτωσή του με άγχος, την έλλειψη ελεύθερου χρόνου και τη στέρηση κάθε χαράς της ηλικίας του.

Γυρίζω από το σχολείο μου κατά τις 2 το μεσημέρι. Μόλις φάω, στρώνομαι να μελετήσω ξένη γλώσσα. Παίρνω και αγγλικά και γαλλικά. Μέχρι πέρσι μάθαινα αγγλικά μόνο, μα από φέτος με γράψανε και στα γαλλικά. Είναι καλύτερα να ξέρεις δύο ξένες γλώσσες παρά μία. Και ύστερα δεν πρέπει, λέει, ν' αφήσω στη μέση τα γαλλικά του σχολείου. Τώρα μάλιστα με την Κοινή Αγορά...

Κι εγώ συμφωνώ με όλα αυτά, και με ακόμη περισσότερα, αλλά πώς μπορεί να γίνει; Πηγαίνω, λοιπόν, μέρα παραμέρα στα αγγλικά και μέρα παραμέρα στα γαλλικά. Σύνολο μέρους έξι. Μα, δεν φτάνει να πηγαίνεις μόνο εκεί, πρέπει και να διαβάζεις. Να γράφεις, να μελετάς, να κάνεις τις ασκήσεις σου. Εκτός αυτού πρέπει και να ... πηγαίνεις. Να μεταβαίνεις, εννοώ, να διαθέτεις και για τον πηγαισμό κάποιο χρόνο. Αφήνω, βέβαια, τον ερχομό. Κάθε απόγευμα, λοιπόν, 4-5, ξένη γλώσσα.

Μετά, αποκεί, τρέχω αγκομαχώντας για το φροντιστήριο. Αυτό αρχίζει στις 6. Πηγαίνω σ' ένα φροντιστήριο κάπως μακρινό, που σημειώνει όμως μεγάλες επιτυχίες. Αυτό το διάβασα κάποτε και στην εφημερίδα, σε μια διαφήμιση, όπου δημοσιεύταν κατάλογος μαθητών του φροντιστηρίου που είχαν πετύχει στις Ανώτατες Σχολές. Εκεί κάνω μάθημα δυο ώρες, αλλά δυο ώρες καθημερινά: φυσική, χημεία, μαθηματικά, τέτοια. Έκθεση δεν κάνω, θεωρούμαι καλός. Ο πατέρας μου όμως λέει ότι από του χρόνου θα με γράψει και σε ένα άλλο φροντιστήριο, όπου διδάσκουν μόνο έκθεση, μα είναι άσοι των άσων. Όλα τα ρητά, όλα τα γνωμικά, όλες τις παροιμίες, τις αφηρημένες έννοιες, προλόγους, επιλόγους, και κυρίως θέμα, σε όλα εκεί γίνεσαι ξεφτέρι. Αφήνω πια ορθογραφίες και σύνταξη, ώσπου να πεις ένα, τα ξέρεις. Φυσικά όλο επιτυχίες έχουν κι αυτοί. Αλλά ο πατέρας μου λέει και κάτι άλλο: Μόλις προχωρήσω στα γαλλικά, θα με γράψει και στα γερμανικά. Τρεις γλώσσες σήμερα είναι μεγάλο εφόδιο, λέει. Και δέκα γλώσσες είναι μεγάλο εφόδιο, αλλά τότε μαθαίνονται, σκέφτομαι εγώ.

Πάντως, αν καταλαβαίνω καλά από του χρόνου το πρόγραμμά μου θα είναι έτσι περίπου διαμορφωμένο: Από το πρωί ως το μεσημέρι σχολείο, το απομεσήμερο διάβασμα ξένων γλωσσών, μετά παρακολούθηση ξένων γλωσσών, ύστερα φροντιστήριο φυσικής και μαθηματικών, κατόπι φροντιστήριο έκθεσης και μετά κατά τις δέκα το βράδυ γυρισμός στο σπίτι για να φάω κάτι και να κοιτάξω επιτέλους τα μαθήματά μου. Και ευτυχώς που δεν είμαι κορίτσι, γιατί θα με είχανε γράψει και στο μπαλέτο.

Αλλά πόσο μπορεί να διαβάσει κανείς έτσι; Δυο δυόμιση ώρες το πολύ, μετά αρχίζει το νύσταγμα. Και να κάθομαι πάνω από το βιβλίο, δεν καταλαβαίνω τίποτε. Μα μήπως μόνο αργά το βράδυ δεν καταλαβαίνω; Πολύ φοβούμαι ότι έχω αρχίσει να μην καταλαβαίνω και τις άλλες ώρες. Δεν μπορώ να καταλάβω πώς τα καταφέρνουνε μερικοί συμμαθητές μου. Και στα μαθήματα καλοί, και στον αθλητισμό στην εντέλεια. Εγώ δεν ξέρω τίποτε άλλο παρά μόνο όσα ανέφερα, αλλά εδώ που τα λέμε, όχι καλά κι αυτά. [...]

Αχ, πολύ βαρύς φέτος ο χρόνος. Κι εγώ νιώθω πολύ βαρύς, βαρύς και βαριεστημένος. Θα ξενοιάσω άραγε κι εγώ, έστω για λίγο κάποτε, σαν παιδί που είμαι;

Ασκήσεις

1. Ποια είναι τα προβλήματα που αντιμετωπίζει ο μαθητής, πώς αισθάνεται και τι είναι αυτό που τον απασχολεί για την επόμενη σχολική χρονιά; Πιστεύετε ότι οι φόβοι του είναι δικαιολογημένοι;
2. Αν είσαστε εσείς στη θέση του μαθητή, πώς θα αντιδρούσατε;
3. Δώστε ένα πλαγιότιτλο σε κάθε παράγραφο και έναν τίτλο στο κείμενο.
4. Αφού διαβάσετε προσεκτικά το κείμενο, προσπαθήστε να γράψετε μια περίληψή του (περίπου 80 λέξεις). Για βοήθεια ανατρέξτε στη σ. 48 του βιβλίου σας: Μαθαίνω για την περίληψη.
5. Στο κείμενο υπογραμμίζονται κάποιες ονοματικές φράσεις. Γράψτε για την κάθε μια ποια είναι η λειτουργία της στην πρόταση και σε ποια πτώση βρίσκεται. Ξαναθυμηθείτε τη λειτουργία της ΟΦ στη σ. 65 του βιβλίου σας και για τις πτώσεις που δείχνουν τη σχέση του ουσιαστικού με το ρήμα της πρότασης ανατρέξτε στη σ. 103.
6. Να βρείτε σε ποιο χρόνο, σε ποια φωνή και σε ποια διάθεση βρίσκονται τα ρήματα του κειμένου που γράφονται με έντονα στοιχεία και στη συνέχεια να χαρακτηρίσετε ως μεταβατικά, αμετάβατα ή συνδετικά. Υπενθυμίζω ότι μεταβατικό είναι το ρήμα που έχει αντικείμενο και συνδετικό αυτό που έχει κατηγορούμενο.
7. Να χαρακτηρίσετε τις παρακάτω προτάσεις ανάλογα με τα συστατικά τους (σσ. 17-18 του βιβλίου σας) και στη συνέχεια να μετατρέψετε τις επαυξημένες σε απλές και τις απλές σε επαυξημένες:
 - α) Μέχρι πέρσι μάθαινα αγγλικά μόνο.
 - β) Θεωρούμαι καλός.
 - γ) Ευτυχώς που δεν είμαι κορίτσι.
 - δ) Αρχίζει το νύσταγμα.
 - ε) Φυσική, χημεία, μαθηματικά.
8. Υποθέστε ότι ο μαθητής, ύστερα από χρόνια, ζώντας μακριά από τους γονείς του, τους εξομολογήθηκε το πρόβλημα που βίωνε ως μαθητής και εκείνοι του απάντησαν με μια επιστολή. Να γράψετε το κείμενο αυτής της επιστολής (160-180 λέξεις).

Καλή επιτυχία!